

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1922.

Andra kammaren.

Nr 2.

Torsdagen den 12 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, dels att herr Jensen, som vid det i början av sammanträdet den 10 innevarande januari verkställda uppropet ej låtit sig avhöra, anmält, att han på grund av sjukdom ej kunnat infinna sig, dels ock att herr Jensen nu intagit sin plats i kammaren; och blev det av honom anmälda förfallet av kammaren godkänt.

§ 2.

Herr statsrådet *Lindqvist* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 11, angående anslag för bekämpande av arbetslösheten;

nr 12, angående anslag till anordnande för kommunikationsverkens räkning av arbeten för bekämpande av arbetslösheten;

nr 6, med förslag till lag om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1922 års klass m. m.;

nr 7, med förslag till lag om överföring till hären av vissa marinen tilldelade värnpliktiga av 1921 års klass;

nr 3, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 14 mom. 3 värnpliktslagen den 17 september 1914; och

nr 4, angående efterskänkande i vissa fall av återbetalningskyldigheten av till indelt manskap vid armén oriktigt utbetald krigstidshjälp.

Dessa propositioner blevo på begäran bordlagda.

§ 3.

Härpå överlämnade herr statsrådet *Akerman* Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen den 7 innevarande januari med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet *Karl Schlyter* att under innevarande års lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Kammaren beslöt att lägga nämnda skrivelse till handlingarna, varjämte underrättelse om innehållet i skrivelsen skulle meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

§ 4.

Vidare avlämnade herr statsrådet *Linders* Kungl. Maj:ts proposition, nr 9, angående viss ändring av den i enlighet med riksdagens skrivelse den 22 mars 1921, nr 98, utfärdade förordningen den 24 mars 1921, nr 121, angående införselmonopol jämte fastställande av högsta pris å socker.

Ifrågavarande proposition bordlades.

§ 5.

Jämlikt beslut nästlidna gårdag företogs nu val av tre ledamöter att delta i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

herr *Edén*,

» *Eriksson* i Grängesberg och

» *Lindman*,

en var med 179 röster.

§ 6.

Vid härefter anställt val av de två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseende över riksdagens kansli, blevo därtill valda:

herr *af Ekenstam* och

» *Waldén*,

vardera med 150 röster.

§ 7.

Vidare företogs val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning; och utsågos därvid:

herr *Borg*,

» *Brännström*,

» *Engberg*,

» *Eriksson* i Stockholm,

» förste vice talmannen *Hamilton*,

» *Jönsson* i Revinge,

» *Magnusson* i Skövde och

» andre vice talmannen *Nilsson*,

en var med 132 röster.

§ 8.

Anställdes val av tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

herr *Kristensson*,

» *Röing* och

» *Sommelius*,

en var med 120 röster.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 5, 6, 7 och 8 här ovan omnämnda valen.

§ 10.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Jansson* i Edsbäcken, nr 1, om minskning av riksdagsmännens arvoden; och

herr *Vennerström*, nr 2, om borttagande av censusbestämmelserna i fråga om valbarhet till första kammaren.

Nämnda motioner bordlades på begäran.

§ 11.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts nästlidna gårdag på rikssalen avlämnade propositioner:

nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov; samt

nr 2, om tilläggsstat till riksstaten för år 1922;

Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit;

riksdagens år 1921 församlade revisorerers berättelser:

om den år 1921 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1920; och

angående riksbanken;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse samt tryckfrihetskommittéens berättelse; samt

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 12.

Ordet lämnades härefter till herr förste vice talmannen, som yttrade: Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att sist på föredragningslistan för nästkommande plenum bland två gånger bordlagda ärenden må uppföras Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och nr 2.

Denna hemställan bifölls.

§ 13.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Björkman* i Norrköping under den 13 innevarande januari.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11,55 f. m.

In fidem
Per *Cronvall*.

Måndagen den 16 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 10 innevarande januari.

§ 2.

Herr talmannen meddelade, att herrar *Persson* i Fritorp och *Hedlund* i Häste inställt sig vid riksdagen och nu intagit sina platser i kammaren.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Ledamoten av riksdagens andra kammare *Nils Johanson* från Brånalt är på grund av influensa oförmögen deltaga i riksdagsarbetet, intygar

Stockholm den 14 januari 1922.

J. Kjellberg,
Stadsdistriktsläkare.

Att ledamoten av riksdagen, herr *Erik Laurén* på grund av sjukdom (influensa) t. v. är förhindrad att deltaga i riksdagens arbete, intygar

Stockholm den 16 januari 1922.

Thure Hellström,
Med. Doktor.

§ 4.

I enlighet med därom den 11 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades 206 godkända valsedlar, samtliga med parti-beteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Sävström*,
 » *Magnusson* i Tumhult,
 » *Engberg*,
 » *Jansson* i Edsbäcken,
 » *Vennerström*,
 » *Nilsson* i Antnäs,
 » *Borg*,
 » *Westman*,
 » *Bäckström* och
 » *Starbäck*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 5.

Härefter företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades 201 godkända valsedlar, samtliga med parti-beteckningen »Gemensam lista». Av dessa valsedlar upptogs 200 namnen på nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Eriksson* i Grängesberg,
 » *Wiklund*,
 » *Rydén*,
 » *Jönsson* i Revinge,
 » *Anderson* i Råstock,
 » andre vice talmannen *Nilsson*,
 » *Waldén*,
 » *Olsson* i Kullenbergstorp,
 » *Bengtsson* i Norup,
 » *Nilsson* i Landeryd,
 » *Jansson* i Falun och
 » *Carlsson-Frosterud*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 6.

Vidare företogs val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades 192 godkända valsedlar, samtliga med parti-beteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Bärg* i Katrineholm,
 » *Jönsson* i Boa,
 » *Månsson* i Hagaström,
 » *Röing*,
 » *Johansson* i Kullersta,
 » *Lithander*,
 » *Sköld*,

herr *Johansson* i Kälkebo,
 » *Olsson* i Ramsta och
 » *Henrikson*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 7.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutskottet avlämnades 191 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Kristensson*,
 » *Gustafsson* i Örebro,
 » *Borggren*,
 » *Janson* i Kungsör,
 » *Bäcklund*,
 » *Sommelius*,
 » *Lovén* och
 » *Ryberg*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 8.

Företogs val av ledamöter i första lagutskottet.

Därvid avlämnades 180 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa valsedlar upptogs 179 namnen på nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Lindqvist* i Halmstad,
 » *Pettersson* i Bjälbo,
 » *Strid*,
 » *Pettersson* i Södertälje,
 » *Lindley*,
 » *af Ekenstam*,
 » *Leo* och
 » *Johansson* i Brånalt.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 9.

Vidare företogs val av ledamöter i andra lagutskottet.

Därvid avlämnades 176 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Magnusson* i Kalmar,
 » *Öberg*,
 » *Hagman*,
 » *Karlsson* i Gasabäck,
 » *Hage*,

herr *Magnusson* i Skövde,
 » *Johanson* i Stockholm och
 » *Nilsson* i Vibberbo.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 10.

Slutligen anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades 173 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan-nämnda personer i följande ordning:

herr *Nilsson* i Tånga,
 » *Olsson* i Broberg,
 » *Johansson* i Uppmälby,
 » förste vice talmannen *Hamilton*,
 » *Hedlund* i Östersund,
 » *Hermelin*,
 » *Sjöblom* och
 » *Andersson* i Grimbo.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 11.

Enligt därom av kammaren den 11 innevarande januari fattat beslut företogs vidare val av ledamöter i utrikesnämnden.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 80 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 53 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 50 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» samt 22 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Eriksson* i Grängesberg
 » andra » » *Engberg* och
 » tredje » » *Bärg* i Katrineholm.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindman* och
 » andra » » *Magnusson* i Tumhult.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Edén* och
 » andra » » förste vice talmannen *Hamilton*.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Nilsson* i Vibberbo.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:
herr *Eriksson* i Grängesberg,

- » *Lindman*,
- » *Edén*,
- » *Engberg*,
- » *Bärg* i Katrineholm,
- » *Magnusson* i Tumhult,
- » förste vice talmannen *Hamilton* och
- » *Nilsson* i Vibberbo.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren, att under rättelse om detta val skulle genom utdrag av protokollet meddelas riksdagens kanslideputerade med anmodan till dem att låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

§ 12.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 4—11 här ovan omförmälda valen. •

§ 13.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen i riksdagens andra kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, den 12 januari 1922.

Sedan kammarens plenum denna dag avslutats sammanträdde med herr talmannen de ledamöter av kammaren, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, till fullgörande av berörda uppdrag.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen skulle utgöras av sex förste notarier, aderton notarier, en förste kanslist, en registrator och sex kanslister.

Härefter genomgingos de ingivna ansökningshandlingarna, varefter herrar deputerade antogo till:

förste notarier:

sekreteraren *T. Hedrén*,
sekreteraren *G. Tägtström*,
ombudsmannen, juris kandidaten *C. F. Schött*,
sekreteraren *R. Hellberg*,
revisorn *E. Lindblad*, och
revisorn *E. Lindström*;

notarier:

filosofie licentiaten, teologie kandidaten *A. H. F. Reuter*,
 aktuarien, filosofie kandidaten *I. Arnoldsson*,
 revisorn *F. Blom*,
 sekreteraren *E. Frigell*,
 registratorn *P. B. Romare*,
 kammarskrivaren *A. Michal*,
 kanslirådet *L. Norrman*,
 aktuarien, filosofie kandidaten *G. A. K. Dahlén*,
 förste kanslisekreteraren, juris kandidaten *C. O. H. Humble*,
 e. o. hovrättsnotarien *E. H. Wallin*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *A. Elmström*,
 aktuarien, filosofie kandidaten *E. Bergendal*,
 kamreraren *P. Sterne*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *M. D. Hjertstrand*,
 telegrafkontrollören *E. Dahlén*,
 filosofie kandidaten *H. Heimbürger*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *G. J. T. Karlgren*, och
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *E. Hedelius*.

förste kanslist:

notarien, juris kandidaten *O. M. F. Seth*;

registrator:

sekreteraren *P. A. W. Hammarskiöld*; samt

kanslister:

amanuensen *L. Lindblad*,
 förste telegrafassistenten *A. H. Gärden*,
 sekreteraren *C. A. J. Björkman*,
 e. o. hovrättsnotarien, juris kandidaten *S. J. I. Åkerblad*,
 sekreteraren, filosofie magistern *L. Wistrand*, och
 amanuensen *E. A. Romare*.

Det skulle åligga de antagna kanslisterna att vid behov tjänstgöra jämväl vid diskussionsprotokollet.

Här skulle antecknas, att Seth, Hammarskiöld och L. Lindblad redan den 7 samt E. Lindblad, Reuter och Arnoldsson redan den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att femton vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och blevo här- efter till vaktmästare att tjänstgöra tillsvidare under innevarande riksdag antagna *C. G. E. Carlberg*, *E. M. Wistrand*, *H. E. E. Ek- lund*, *C. H. Björklund*, *W. Zetterqvist*, *A. Hj. Lindgren*, *E. E. Jo-*

hansson, E. Andersson, G. A. Zeffer, S. W. Hellborg, L. Jönsson, R. Johansson, G. Bergman, G. V. Öberg och E. R. Mårtensson.

Till förste vaktmästare förordnades Carlberg och åt Wistrand uppdrogs att ombestyrta utdelning av ankommande postförsändelser.

Det skulle åligga de antagna vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Slutligen skulle här anmärkas, att Carlberg, Wistrand och Björklund redan den 3 samt de övriga vaktmästarna redan den 9 i denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Som ovan

In fidem
Per Cronvall.

§ 14.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herrar *Olsson* i Ramsta och *Carlström* i Helgagård, nr 3, om ändring i bevillningsförrordningens bestämmelser angående orts- och familjeavdrag;

herr *Bäckström*, nr 4, om anslag till utbildningskurser för lärare vid fortsättningskolor;

herrar *Molin* i Aspa och *Billqvist*, nr 5, angående biljettpriset vid folkskolebarns m. fl. studie- och ferieresor å statens järnvägar;

herr *Billqvist*, nr 6, om pension åt skraddarmästaren Alfred Andersson;

herr *Öberg*, nr 7, om pension åt postföraren Jonas Gustaf Sellstedt; och

herr *Lindskog*, nr 8, om skrivelse till Kungl. Maj:ts angående revision av bestämmelserna rörande pensionsåldern för civila befattningshavare i statens tjänst.

Dessa motioner bordlades.

§ 15.

Till bordläggning anmäldes riksdagens år 1921 församlade revisorers berättelse om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

§ 16.

Ordet lämnades härpå till herr förste vice talmannen Hamilton, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte besluta att på föredragningslistan för morgondagens plenum måtte sist bland två gånger bordlagda ärenden uppföras i följande ordning Kungl. Maj:ts propositioner nr 1, 2, 11 och 12, riksdagens år 1921 församlade revisorers berättelse om den år 1921 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande

fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1920 samt riksdagens år 1921 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Denna hemställan bifölls.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 1 e. m.

In fidem
Per Cronvall.